

Četvrtak, 25. listopada 2018.

P8_TA(2018)0432

Politika zapošljavanja i socijalna politika europodručja**Rezolucija Europskog parlamenta od 25. listopada 2018. o politici zapošljavanja i socijalnoj politici europodručja (2018/2034(INI))**

(2020/C 345/09)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 3. i 5. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir bijelu knjigu Komisije od 16. veljače 2012. naslovljenu „Program za primjerene, sigurne i održive mirovine” (COM(2012)0055),
- uzimajući u obzir članke 9., 145., 148., 149., 152., 153., 174. i 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 13. travnja 2016. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, a posebno njezinu Glavu IV. (Solidarnost),
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom,
- uzimajući u obzir UN-ove ciljeve održivog razvoja, posebno ciljeve 1., 3., 4., 5., 8., 10. i 13.,
- uzimajući u obzir izvješće petorice predsjednika od 22. lipnja 2015. naslovljeno „Dovršetak europske ekonomske i monetarne unije”,
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 14. svibnja 2018. o ekonomskoj politici europodručja ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 7. prosinca 2015. o promicanju socijalnog gospodarstva kao ključnog pokretača gospodarskog i socijalnog razvoja u Europi,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 23. svibnja 2018. naslovljenu „Europski semestar 2018. – preporuke po državama članicama” (COM(2018)0400),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. studenoga 2017. naslovljenu „Godišnji pregled rasta 2018.” (COM(2017)0690),
- uzimajući u obzir nacrt zajedničkog izvješća Komisije i Vijeća o zapošljavanju od 22. studenoga 2017. uz komunikaciju Komisije od 22. studenoga 2017. o Godišnjem pregledu rasta za 2018. (COM(2017)0674),
- uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog odluke Vijeća od 22. studenoga 2017. o smjernicama politika zapošljavanja država članica (COM(2017)0677) i stajalište Parlamenta od 19. travnja 2018. o istom predmetu ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir preporuku Komisije za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja od 22. studenoga 2017. (COM(2017)0770),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 22. studenoga 2017. naslovljeno „Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2018.” (COM(2017)0771),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. studenoga 2017. naslovljenu „Nacrti proračunskih planova za 2018.: ukupna ocjena” (COM(2017)0800),

⁽¹⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.⁽²⁾ SL C 179, 25.5.2018., str. 1.⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0181.

Četvrtak, 25. listopada 2018.

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. travnja 2017. naslovljenu „Uspostava europskog stupa socijalnih prava” (COM(2017)0250),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. travnja 2017. naslovljenu „Inicijativa za potporu ravnoteži između poslovnog i privatnog života zaposlenih roditelja i skrbnika” (COM(2017)0252),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 26. travnja 2017. naslovljen „Pregled stanja u vezi s Preporukom iz 2013. „Ulaganje u djecu: prekidanje kruga prikraćenosti” (SWD(2017)0258),
- uzimajući u obzir radni dokument Komisije „Strateška suradnja za rodnu ravnopravnost 2016. – 2019.” i Europski pakt za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. – 2020. te zaključke Vijeća od 7. ožujka 2011. u pogledu Europskog pakta ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir ciljeve iz Barcelone o skrbi za djecu iz 2002., a naročito da se do 2010. osigura skrb za najmanje 90 % djece između tri godine starosti i obvezne školske dobi te za najmanje 33 % djece mlađe od tri godine,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 4. listopada 2016. naslovljenu „Tri godine provedbe Jamstva za mlade i Inicijative za zapošljavanje mladih” (COM(2016)0646),
- uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog uredbe Vijeća od 14. rujna 2016. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 1311/2013 kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. (COM(2016)0604),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 14. rujna 2016. naslovljenu „Jačanje europskih ulaganja za zapošljavanje i rast: prema drugoj fazi Europskog fonda za strateška ulaganja i novom europskom planu za vanjska ulaganja” (COM(2016)0581),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. lipnja 2016. naslovljenu „Novi program vještina za Europu – Suradnja na jačanju ljudskog kapitala, zapošljivosti i konkurentnosti” (COM(2016)0381),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. lipnja 2016. naslovljenu „Europski program za ekonomiju suradnje” (COM(2016)0356),
- uzimajući u obzir paket o kružnom gospodarstvu ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 1. lipnja 2016. naslovljenu „Europa ponovno ulaže – Analiza napretka Plana ulaganja za Europu i budući koraci” (COM(2016)0359),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 8. ožujka 2016. o pokretanju javne rasprave o europskom stupu socijalnih prava (COM(2016)0127) i njezine priloge,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. rujna 2018. o načinima reintegracije radnika koji se oporavljaju od ozljede ili bolesti na kvalitetna radna mjesta ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 2018. o europskom semestru za usklađivanje ekonomske politike: aspekti zapošljavanja i socijalne politike u Godišnjem pregledu rasta za 2018. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. studenoga 2017. o borbi protiv nejednakosti kao sredstvu za poticanje otvaranja radnih mjesta i rasta ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ SL C 155, 25.5.2011., str. 10.

⁽²⁾ Direktive (EU) 2018/849, (EU) 2018/850, (EU) 2018/851 i (EU) 2018/852.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0325.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0078.

⁽⁵⁾ SL C 356, 4.10.2018., str. 89.

Četvrtak, 25. listopada 2018.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. listopada 2017. o ekonomskim politikama europodručja ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. listopada 2017. o politikama minimalnog dohotka kao sredstvu za suzbijanje siromaštva ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2017. o novom programu vještina za Europu ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2017. o europskom stupu socijalnih prava ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. svibnja 2016. o siromaštvu: rodna perspektiva ⁽⁵⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2015. o strateškom okviru EU-a o zdravlju i sigurnosti na radu 2014. – 2020. ⁽⁶⁾,
 - uzimajući u obzir izvješće Komisije o Turskoj za 2018. godinu: Trenutačna i buduća primjerenost primanja starijih osoba u EU-u,
 - uzimajući u obzir izvješće Komisije o starenju stanovništva iz 2018. i njegovu učinku na gospodarske i proračunske projekcije za države članice EU-a (2016. – 2070.),
 - uzimajući u obzir svoje stajalište od 2. veljače 2016. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Europske platforme za poboljšanje suradnje u području sprečavanja i odvrćanja od neprijavljenog rada ⁽⁷⁾,
 - uzimajući u obzir revidiranu Europsku socijalnu povelju i proces iz Torina, koji je pokrenut 2014. u cilju jačanja sustava Ugovora o Europskoj socijalnoj povelji u okviru Vijeća Europe te u njezinu odnosu s pravom Europske unije ⁽⁸⁾,
 - uzimajući u obzir zaključna zapažanja Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom o početnom izvješću Europske unije (rujan 2015.),
 - uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 5/2017 od ožujka 2017. naslovljeno: „Nezaposlenost mladih – donose li politike EU-a promjene? Procjena programa, Garancija za mlade i Inicijative za zapošljavanje mladih”,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja te mišljenje Odbora za kulturu i obrazovanje (A8-0329/2018),
- A. budući da je u lipnju 2018. sezonski usklađena stopa nezaposlenosti u europodručju iznosila 8,3 %, što je pad u odnosu na 9,0 % u lipnju 2017. i najniža razina zabilježena u europodručju od prosinca 2008.; budući da je razlika u stopama nezaposlenosti među državama članicama europodručja velika, a najniže stope nezaposlenosti u lipnju 2018. zabilježene su na Malti (3,9 %) i u Njemačkoj (3,4 %), dok su najviše stope nezaposlenosti, koje su još uvijek razlog za zabrinutost, zabilježene u Grčkoj (20,2 % u travnju 2018.) i Španjolskoj (15,2 %), čije su stope zaposlenosti iznosile 57,8 %, odnosno 65,5 %;
- B. budući da je u lipnju 2018. stopa nezaposlenosti mladih u europodručju iznosila 16,9 %, dok je u lipnju 2017. iznosila 18,9 %; budući da je unatoč stalnom padu ta stopa i dalje neprihvatljivo visoka i više od dvostrukog ukupnog prosjeka nezaposlenosti, s približno svakom trećom mladom osobom koja je nezaposlena u nekim zemljama; budući da primarna odgovornost za rješavanje problema nezaposlenosti ostaje na državama članicama u smislu razvoja i provedbe regulatornih okvira za tržište rada, sustave obrazovanja i osposobljavanja te aktivnih politika u području tržišta rada kako bi se osiguralo, između ostalog, stvaranje dostojanstvenih radnih mjesta i plaća;

⁽¹⁾ SL C 346, 27.9.2018., str. 200.⁽²⁾ SL C 346, 27.9.2018., str. 156.⁽³⁾ SL C 337, 20.9.2018., str. 135.⁽⁴⁾ SL C 242, 10.7.2018., str. 24.⁽⁵⁾ SL C 76, 28.2.2018., str. 93.⁽⁶⁾ SL C 366, 27.10.2017., str. 117.⁽⁷⁾ SL C 35, 31.1.2018., str. 157.⁽⁸⁾ <https://www.coe.int/en/web/turin-european-social-charter/turin-process>

Četvrtak, 25. listopada 2018.

- C. budući da je razlika u stopama nezaposlenosti među državama članicama europodručja također značajna, a najniže stope nezaposlenosti u europodručju u lipnju 2018. zabilježene su na Malti (5,5 %) i u Njemačkoj (6,2 %), dok su najviše stope nezaposlenosti, koje su još uvijek razlog za zabrinutost, zabilježene u Grčkoj (42,3 % u travnju 2018.) i Španjolskoj (32,6 %);
- D. budući da se druge države članice suočavaju s strukturnim izazovima na tržištu rada, kao što su niska stopa sudjelovanja te neusklađenost vještina i kvalifikacija; budući da postoji sve veća potreba za konkretnim mjerama za integraciju ili reintegraciju neaktivne radne snage kako bi se udovoljilo zahtjevima tržišta rada;
- E. budući da je ukupna stopa zaposlenosti u europodručju 2017. iznosila 71,0 %, dok je stopa zaposlenosti žena iznosila 65,4 %; budući da je cilj Europske unije u okviru strategije Europa 2020. ostvariti barem 75 % zaposlenosti za osobe u dobi od 20 do 64 godine, uključujući veću uključenost žena, starijih radnika i bolju integraciju migranata u radnu snagu; budući da je stopa zaposlenosti u europodručju krajem 2016. nadmašila razinu na kojoj je bila prije krize, a u drugom tromjesečju 2018. porasla je za 1,5 % u usporedbi s istim tromjesečjem prethodne godine; međutim, budući da je u nekim državama članicama još uvijek niža u odnosu na razine otprije deset godina, imajući na umu da se u istočnim zemljama to može pripisati dugoročnom smanjenju ukupnog stanovništva, a ne negativnim kretanjima na tržištu rada; budući da trend smanjenja broja odrađenih sati po zaposleniku, među ostalim i zbog neželjenog rada u nepunom radnom vremenu, ostaje razlog za zabrinutost, uz blagi pad (0,3 %) 2017. u odnosu na prethodnu godinu i još je otprilike 3,0 % niži nego 2008. ⁽¹⁾;
- F. budući da segmentacija tržišta rada posebno utječe na žene, niskokvalificirane osobe, mlade i starije, osobe s invaliditetom i osobe s migrantskim podrijetlom, koji također imaju veće mogućnosti zaposliti se u nepunom radnom vremenu i privremeno, što nastavlja biti slučaj uz sve ostale nestandardne i netipične oblike zapošljavanja i lažno samozapošljavanje; budući da je stopa zaposlenosti osoba u dobi od 55 do 64 godine u EU-u 2017. iznosila 57 %, što je 10 postotnih bodova niža od opće stope zaposlenosti, s razlikom između muškaraca i žena od 13 postotnih bodova, što je 3 postotna boda više u odnosu na ukupni broj radno sposobnog stanovništva; budući da demografske promjene upućuju sve veći broj starijih radnika;
- G. budući da je univerzalni pristup kvalitetnoj zdravstvenoj skrbi osnovna potreba koju države članice moraju osigurati i u koju je potrebno ulagati;
- H. budući da je 2016. godine postotak osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti u europodručju iznosio 23,1 %, što je još uvijek više u odnosu na 2009., te da je stopa siromaštva zaposlenih iznosila 9,5 %; budući da je 118 milijuna europskih građana i dalje izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti, odnosno 1 milijun više u odnosu na razine prije krize; budući da je cilj strategije Europa 2020. u pogledu smanjenja rizika od siromaštva i socijalne isključenosti za 20 milijuna osoba u odnosu na referentno mjerilo iz 2008. još daleko od ostvarenja; budući da, dok je stopa materijalne oskudice u padu, monetarne stope siromaštva i stope izloženosti riziku od siromaštva su u porastu;
- I. budući da je stopa dugotrajne nezaposlenosti u europodručju u padu (s 5 % u 2016. na 4,4 % u 2017.), no budući da i dalje čini 48,5 % ukupne nezaposlenosti, što je neprihvatljivo visoko;
- J. budući da je, prema godišnjem pregledu stanja u području zapošljavanja i socijalnog razvoja u Europi za 2018., ograničena brzina rasta produktivnosti po zaposlenoj osobi koja utječe na porast plaća povezana s čimbenicima kao što su veći udio radnih mjesta u nepunom radnom vremenu i manji broj odrađenih radnih sati;
- K. budući da je stopa zaposlenosti na nepuno radno vrijeme i privremene zaposlenosti stabilna od 2013., iako odgovorna za visoki postotak ukupne zaposlenosti, s radom u nepunom radnom vremenu koji je 2017. iznosio 21,2 % svih ugovora; budući da je udio rada u nepunom radnom vremenu među ženama (31,4 %) znatno veći nego među muškarcima (8,2 %), te je riječ o pojavi koja može imati znatne posljedice na dobit i ostvarivanje prava na socijalnu zaštitu; budući da su 2016. mladi bili daleko najzastupljenija skupina zaposlenih na određeno vrijeme – 43,8 % svih zaposlenika u dobi od 15 do 24 godine;

⁽¹⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8030&furtherPubs=yes>

Četvrtak, 25. listopada 2018.

- L. budući da je adekvatnost mirovina i dalje izazov jer rizik od socijalne isključenosti raste s dobi, dok rodno uvjetovane razlike u mirovinama iznose 37 % te i dalje predstavljaju izazov za mnoge starije žene i povećavaju njihov rizik od izloženosti siromaštvu i od socijalne isključenosti; budući da su mirovinska prava osoba koje rade u nestandardnim oblicima zapošljavanja ili su samozaposlene niža nego kod zaposlenika;
- M. budući da pristup socijalnim uslugama, kao što su usluge skrbi za djecu, zdravstvene usluge i usluge dugoročne skrbi, kao i pristupačnim uslugama koje podupiru mobilnost, ima znatan utjecaj na primjerenost dohotka, posebno za osobe s niskim primanjima ili one koje se oslanjaju na socijalnu zaštitu;
1. napominje da, unatoč tome što su gospodarski uvjeti u europodručju trenutačno povoljni i što ukupna stopa zaposlenosti stabilno raste, gospodarski oporavak i dalje nije jednakomjeran diljem europodručja te i dalje postoji znatan prostor za napredak u pogledu ekonomske konvergencije, borbe protiv nezaposlenosti mladih i dugotrajne nezaposlenosti, rodne neravnoteže, segmentacije tržišta rada i nejednakosti, posebno za ranjive skupine, kao i u pogledu smanjenja broja osoba koje rade ispod razine njihove kvalifikacije, smanjenja siromaštva općenito, a naročito siromaštva zaposlenih, iskorjenjivanja siromaštva djece i poticanja produktivnosti i rasta plaća; primjećuje da bi dohodovna nejednakost bila mnogo veća da nema redistributivnih učinaka socijalnih prijenosa, čime se 2015. smanjio udio osoba kojima prijeti siromaštvo za otprilike jednu trećinu (33,7 %); međutim, žali zbog činjenice da taj učinak nije bio dovoljan i da se uvelike razlikovao među državama članicama, smanjujući nejednakosti prihoda za više od 20 % u Belgiji, Finskoj i Irskoj, ali za manje od 10 % u Estoniji, Grčkoj, Italiji, Latviji i Portugalu;
2. naglašava da su ostvarivanje socijalnih prava i pravilno funkcioniranje i učinkoviti sustav socijalne zaštite koji pruža odgovarajuću zaštitu svim radnicima, bez obzira na vrstu radnog odnosa, ugovor ili oblik zaposlenja, uz aktivne i održive politike tržišta rada, važni preduvjeti za smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti, posebno za najranjivije skupine, zatim za uspostavu uključivih nacionalnih tržišta rada te jačanje otpornosti i konkurentnosti gospodarstva europodručja u cjelini;
3. pozdravlja povećanu financijsku potporu državama članicama iz Programa potpore strukturnim reformama kako bi im se omogućilo da nastave s provedbom reformi u otvaranju kvalitetnih radnih mjesta, čime se potiče zapošljavanje, u smanjenju nezaposlenosti, s naglaskom na rješavanje problema dugotrajne nezaposlenosti i nezaposlenosti mladih, te u nastojanjima da se povećaju plaće; pozdravlja prijedlog Komisije za povećanje područja primjene Programa potpore strukturnim reformama na zemlje čija valuta nije euro, s ciljem poticanja gospodarske i socijalne konvergencije diljem EU-a;
4. prima na znanje preporuke Komisije za pojedine zemlje za 2018. kao važan dio postupka europskog semestra i pozdravlja posebnu pozornost koja se u okviru tih preporuka pridaje društvenim izazovima; potiče Komisiju da osigura usklađenost između društvenih i gospodarskih preporuka za pojedine zemlje i da poštuje klauzulu o fleksibilnosti u okviru Pakta o stabilnosti i rastu, kako je navedeno u Zajednički dogovorenom stajalištu Vijeća o fleksibilnosti u okviru Pakta o stabilnosti i rastu; sa zabrinutošću primjećuje da je, u cijelosti ili djelomično, provedeno samo 50 % preporuka za 2017. te potiče države članice da stoga ulože veće napore za provedbu preporuka, posebice u sljedećim područjima:
- siromaštvo i društvena isključenost, uključujući siromaštvo djece i siromaštvo zaposlenih, posebno među ranjivim skupinama,
 - nezaposlenost mladih i dugotrajna nezaposlenost u skladu s preporukama Vijeća o integraciji dugotrajno nezaposlenih na tržište rada ⁽¹⁾,
 - nejednakosti prihoda,
 - rast plaća,
 - suzbijanje ranog napuštanja školovanja i velikog broja pripadnika skupine NEET,
 - obrazovanje, cjeloživotno učenje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje,
 - održivost i primjerenost mirovinskih sustava,
 - zdravstvena skrb, uključujući dugotrajnu skrb,

⁽¹⁾ SL C 67, 20.2.2016., str. 1.

Četvrtak, 25. listopada 2018.

— sigurno i prilagodljivo zaposlenje,

— rodna ravnoteža, posebno sudjelovanje žena na tržištu rada i razlike u plaćama i mirovinama;

5. ističe, stoga, da stvaranje dostojnih radnih mjesta, pristup socijalnoj zaštiti, bez obzira na radni odnos ili vrstu ugovora, i rast plaća znatno utječu na smanjenje nejednakosti, rizik od siromaštva i socijalne isključenosti te pridonose poboljšanju životnog standarda i podupiru gospodarski oporavak; naglašava da bi reforme država članica, kakve ih podupire Komisija u okviru preporuka za pojedine zemlje, stoga posebice trebalo usmjeriti na politike kojima se povećava produktivnost i potencijal održivog rasta, potiče otvaranje kvalitetnih radnih mjesta i smanjuje nejednakost i siromaštvo, posebno siromaštvo djece; potiče stvaranje otvorenih oblika zaposlenja, istodobno osiguravajući prilagodljivost, promičući uključivo tržište rada i osiguravajući pravednu ravnotežu između poslovnog i privatnog života;

6. pozdravlja komunikaciju Komisije od 13. ožujka 2018. o praćenju provedbe europskog stupa socijalnih prava (COM(2018)0130), u kojoj je stup usklađen s ciklusom europskog semestra tako što se u analizi poduzetih mjera i napretka ostvarenog na nacionalnoj razini odražavaju prioritete europskog stupa socijalnih prava; naglašava da se socijalnim ciljevima i obvezama EU-a treba dati jednaki prioritet kao i njegovim gospodarskim ciljevima; poziva Komisiju i države članice na jačanje socijalnih prava provedbom europskog stupa socijalnih prava tako da se uspostavi stvarna socijalna dimenzija za EU (putem zakonodavstva, mehanizama za donošenje politika i financijskih instrumenata na odgovarajućoj razini);

7. napominje da se tržišta rada zemalja europodručja znatno razlikuju, što predstavlja izazov za njihovo pravilno funkcioniranje; stoga poziva, ne dovodeći u pitanje načelo supsidijarnosti, na izradu dobro osmišljenih politika tržišta rada i na reforme kojima se stvaraju kvalitetna radna mjesta, promiču jednake mogućnosti, jednako postupanje prema radnicima te socijalna i solidarna ekonomija, olakšava jednak pristup tržištu rada i osigurava socijalna zaštita, olakšava mobilnost radne snage, reintegriraju nezaposleni i uklanjaju nejednakosti i neravnoteže među spolovima; poziva države članice da razviju socijalne i gospodarske politike u skladu s načelima iz preporuke Komisije od 3. listopada 2008. o aktivnom uključivanju osoba isključenih s tržišta rada ⁽¹⁾, posebno osiguravajući odgovarajuću potporu dohotku, dostupnost tržišta rada i pristup kvalitetnim uslugama, a sve je to ključno za ostvarivanje održivih rezultata;

8. ističe potrebu za povećanjem stope zaposlenosti promicanjem dostojanstvenih radnih mjesta, posebice među dugotrajno nezaposlenima, niskokvalificiranim osobama, mladima i starijim radnicima, ženama, migrantima i osobama s invaliditetom, manjinama i marginaliziranim zajednicama poput Roma radi ostvarivanja cilja strategije Europa 2020., odnosno stope zaposlenosti od najmanje 75 % i ublažavanja rizika od siromaštva, posebno siromaštva djece i zaposlenih te socijalne isključenosti s kojom se te osobe suočavaju; ističe da je potrebno smanjiti broj osoba koje žive u siromaštvu kako bi se ostvario cilj strategije Europa 2020. u pogledu smanjenja siromaštva za 20 milijuna ljudi; ističe da je potrebno smanjiti siromaštvo djece provedbom Jamstva za djecu na razini EU-a;

9. poziva države članice na razvoj mjera i strategija u skladu s europskim stupom socijalnih prava kako bi se odgovorilo na socijalne potrebe onih osoba kojima je tržište rada nedostupno, posebno onih koje su suočene s ekstremnom oskudicom kao što su beskućnici, djeca i mladi te osobe s kroničnim fizičkim i mentalnim zdravstvenim poteškoćama;

10. poziva na razvoj nacionalnih strategija i koordinaciju na razini EU-a u cilju borbe protiv starenja na tržištima rada kao odgovor na sve veći broj starijih radnika u radnoj snazi EU-a, među ostalim podizanjem svijesti o Direktivi Vijeća 2000/78/EZ o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja ⁽²⁾, usklađivanjem propisa o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu s ciljevima održivog razvoja i s obzirom na nove profesionalne rizike i one koji će se tek pojaviti, te osiguravanjem pristupa cjeloživotnom učenju i poboljšanjem politika kojima se podupire usklađivanje poslovnog i obiteljskog života;

⁽¹⁾ SL L 307, 18.11.2008., str. 11.

⁽²⁾ SL L 303, 2.12.2000., str. 16.

Četvrtak, 25. listopada 2018.

11. poziva države članice europodručja da u najvećoj mogućoj mjeri iskoriste povoljne ekonomske izglede i provedu reforme tržišta rada kojima se potiče stvaranje radnih mjesta s predvidljivim, sigurnim i otvorenim oblicima zapošljavanja, sklapanje pravno sigurnih ugovora o radu u kojima se navode uvjeti zaposlenja, sprečavajući i suzbijajući pritom lažno samozapošljavanje i osiguravajući odgovarajuću socijalnu zaštitu, bez obzira na radni odnos ili vrstu ugovora; poziva države članice da donesu i provedu predloženu preporuku Vijeća o pristupu socijalnoj zaštiti i da potaknu osobe u nestandardnim oblicima zaposlenja na upis u programe socijalne zaštite; naglašava važnost tekućih pregovora o direktivi o predvidivim i transparentnim radnim uvjetima;

12. poziva države članice da ulažu u usluge skrbi tijekom cijelog životnog vijeka, da nastave s ostvarivanjem ciljeva iz Barcelone o skrbi za djecu iz 2002. i da razviju ciljeve skrbi za starije osobe i uzdržavane osobe; smatra da pružanje usluga skrbi u obitelji ne bi smjelo negativno utjecati na socijalne ili mirovinske naknade; u tom kontekstu poziva države članice da osiguraju dovoljnu akumulaciju mirovinskih prava;

13. poziva države članice europodručja da smanje rodne razlike u mirovinama te da osiguraju međugeneracijsku pravednost kroz pristojne i dostatne mirovine, kako bi se iskorijenilo siromaštvo i socijalna isključenost u starijoj dobi te kako bi se osigurala dugoročna održivost i primjerenost mirovinskih sustava, povećale stope zaposlenosti na pristojnim radnim mjestima kojima se osiguravaju veći doprinosi za mirovinsko osiguranje, a ne preopterećuje mlađu generaciju; sa zabrinutošću napominje da su većini država članica europodručja rodna razlika u mirovinama te stopa prijevremenog umirovljenja i dalje visoke; ističe da se održivost mirovinskih sustava može povećati smanjenjem nezaposlenosti, učinkovitim suzbijanjem neprijavljenog rada i uključivanjem migranata i izbjeglica na tržište rada, među ostalim inicijativama; pozdravlja preporuku Komisije iz Izvješća o primjerenosti mirovina za 2018. o potrebi za holističkim razmatranjem primjerenosti starosnih dohodaka i financijske održivosti mirovinskih sustava; poziva na detaljniju analizu situacije pripadnika „četvrte dobi“, čija su se mirovinska prava možda smanjila tijekom vremena kao rezultat inflacije;

14. smatra da reforme sustava socijalne zaštite u državama članicama moraju biti osmišljene tako da osobama koje mogu raditi olakšaju sudjelovanje na tržištu rada isplativim poslovima; u tom pogledu ističe da bi potpora dohotku trebala biti usmjerena na one kojima je to najpotrebnije;

15. napominje da je stopa slobodnih radnih mjesta u europodručju u prvom tromjesečju 2018. iznosila 2,1 %, što je porast u odnosu na 1,9 % 2017.; ističe da je moguće steći odgovarajuće vještine i da se problem neusklađenosti između ponude i potražnje vještina može riješiti poboljšanjem kvalitete, dostupnosti i pristupačnosti obrazovanja i osposobljavanja te pristupa njima, uključujući usmjerenost i kvalitetno osposobljavanje, poboljšavajući uzajamno priznavanje kvalifikacija, jačanjem mjera za usavršavanje i prekvalifikaciju te omogućavanjem neformalnog obrazovanja odraslih, što zahtijeva odgovarajuću potporu, uključujući financiranje na razini EU-a, ne dovodeći u pitanje članak 149. UFEU-a, te financiranje na nacionalnoj i regionalnoj razini; u tom pogledu poziva na ciljne mjere za potporu ranjivim skupinama, uključujući Rome, osobe s invaliditetom, osobe koje su rano napustile školovanje, dugotrajno nezaposlene osobe i migrante i izbjeglice; potvrđuje da je potrebno povećati relevantnost strukovnog osposobljavanja za tržište rada i poduzeti mjere za povećanje njegove privlačnosti u odnosu na akademski smjer; podržava stalnu provedbu i nadzor inicijative o oblicima usavršavanja kako bi se onima kojima je to potrebno pomoglo da steknu temeljne vještine za 21. stoljeće; poziva države članice da kao prioritet postave sveobuhvatno osposobljavanje u području digitalnih i poduzetničkih vještina i da u kontekstu usavršavanja i prekvalifikacije vode računa o prelasku na digitalno gospodarstvo;

16. izražava zabrinutost zbog toga što je u 19 država članica prosječna stopa općih državnih rashoda za obrazovanje kao postotak bruto domaćeg proizvoda padala svake godine od 2009. do 2016. (¹), ističe da su dobro financirani sustavi javnog obrazovanja ključni za jednakost i socijalnu uključivost;

17. s velikom zabrinutošću podsjeća na trajno veliki broj europskih građana s lošom razinom pismenosti ili poteškoćama u pismenosti, uključujući funkcionalnu i medijsku nepismenost, što izaziva veliku zabrinutost u pogledu odgovarajućeg sudjelovanja u javnom životu i na tržištu rada;

(¹) podaci Eurostata.

Četvrtak, 25. listopada 2018.

18. potiče promicanje politika sustava dvojnog obrazovanja i drugih sličnih politika; naglašava da učinkovita veza između obrazovanja, istraživanja, inovacija i tržišta rada može dati odlučujući doprinos otvaranju novih radnih mjesta;
19. ističe da je sigurno i odgovarajuće okruženje za učenje od ključne važnosti za dobrobit učenika i nastavnog osoblja;
20. poziva Komisiju i države članice da razviju posebne mjere u okviru politika zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike kako bi se osiguralo učinkovito uključivanje osoba s invaliditetom i osoba u nepovoljnom položaju;
21. ističe potrebu planiranja i promicanja organiziranih i ažuriranih programa strukovnog usmjeravanja u školama, posebno u ruralnim područjima i u pograničnim, planinskim i otočnim regijama;
22. potiče mobilnost studenata, radnika, sportaša i umjetnika u EU-u i europodručju; međutim, zabrinut je što značajne razlike u standardima života i rada u europodručju potiču neželjenu migraciju te dodatno pogoršavaju učinke takozvanog odljeva mozgova; ističe da je stvaranje dostojanstvenih radnih mjesta ključni preduvjet za rješavanje problema odljeva mozgova, kao i promicanje učinkovitih strategija obrazovanja, osposobljavanja i profesionalnog usmjeravanja; poziva da se u okviru budućih politika obrazovanja i zapošljavanja učinkovito riješi ta pojava, među ostalim potpunim razvojem europskog obrazovnog prostora; naglašava potrebu za razvojem europske studentske iskaznice radi promicanja mobilnosti u učenju i olakšavanja uzajamnog priznavanja svjedodžbi, diploma i stručnih kvalifikacija, smanjenja administrativnih opterećenja i troškova za studente i ustanove za obrazovanje i osposobljavanje;
23. naglašava se da bi, u skladu s referentnim vrijednostima za obrazovanje i osposobljavanje 2020. (ET 2020), do 2020. godine manje od 15 % petnaestogodišnjaka trebalo biti nedovoljno kvalificirano u čitanju, matematici i prirodnim znanostima; pozdravlja uključivanje pokazatelja „nezadovoljavajućih rezultata u obrazovanju” za petnaestogodišnjake (rezultati za niske rezultate u matematici iz istraživanja programa za međunarodnu procjenu učenika (PISA)) u novi pregled socijalnih pokazatelja;
24. podsjeća da bi, prema referentnim vrijednostima ET 2020, najmanje 95 % djece (od četiri godine do obvezne dobi školovanja) trebalo sudjelovati u predškolskom obrazovanju; naglašava da područje „predškolskog odgoja i obrazovanja” u pregledu socijalnih pokazatelja uključuje samo jedan pokazatelj, za djecu mlađu od tri godine u službenoj skrbi; ističe da nedostaju informacije o starijoj djeci ispod obvezne dobi za školovanje, kao i informacije o opsegu pružanja skrbi o djeci u broju odrađenih sati;
25. uzima u obzir pozitivnu ulogu otvorenog obrazovanja i otvorenih sveučilišta u procesu stjecanja znanja i vještina, osobito programe osposobljavanja za zaposlenike na internetu, s obzirom na to da je riječ o dinamičnom obliku učenja koji odgovara trenutačnim potrebama i interesima sudionika;
26. ponavlja svoj poziv da se otnica Erasmus + u sljedećem VFO-u najmanje utrostruči kako bi se doprlo do većeg broja mladih, organizacija mladih i srednjoškolskih učenika i naučnika u cijeloj Europi; poziva na to da se posebna pozornost posveti osobama u nepovoljnom socioekonomskom položaju kako bi im se omogućilo da sudjeluju u programu te osobama s invaliditetom, u skladu s obvezama EU-a i država članica u okviru Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom;
27. podsjeća na strateški potencijal kulturnog i kreativnog sektora kao generatora poslova i bogatstva u EU-u; naglašava da kulturne i kreativne djelatnosti čine 11,2 % svih privatnih poduzeća i 7,5 % svih zaposlenih osoba u ukupnom gospodarstvu EU-a te da stvaraju 5,3 % ukupne europske bruto dodane vrijednosti (BDV), naglašava ulogu kulturnih i kreativnih djelatnosti u očuvanju i promicanju europske kulturne i jezične raznolikosti te njihova doprinosa gospodarskom rastu, inovacijama i zapošljavanju, osobito zapošljavanju mladih;
28. ističe da je za osiguravanje konkurentnog položaja Unije, dostupnosti kvalificirane radne snage i zapošljivosti radne snage nužno odgovarajuće ulaganje i planiranje u području obrazovanja, posebno u području digitalnih vještina i programiranja;

Četvrtak, 25. listopada 2018.

29. poziva Komisiju da osigura poticaje i tehničku pomoć mladima za osnivanje poduzeća i da predloži mjere za promicanje poduzetništva, među ostalim i u okviru školskih kurikula u državama članicama;
30. naglašava da je potrebno nastaviti s reformama kojima se tržište rada i radnu snagu priprema za digitalnu transformaciju, i u to uključiti osobe svih dobnih skupina i pozadina, pomoću fleksibilnog pristupa usmjerenog na polaznike, posebno organizacijom odgovarajućeg cjeloživotnog učenja i osposobljavanja u području digitalnih vještina, što je ključno za gospodarstvo temeljeno na znanju; naglašava važnost cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja kako bi se zajamčilo sudjelovanje u odgovarajućem, fleksibilnom i visokokvalitetnom osposobljavanju i karijeri; u tom kontekstu podsjeća na ograničenja predviđanja potreba za vještinama s obzirom na brze promjene naravi tržišta rada i u tom pogledu naglašava važnost transversalnih vještina poput komunikacije, rješavanja problema, kreativnosti i sposobnosti učenja, čime se potiče otpornost ljudi i poboljšava njihova sposobnost prilagodbe na promjene i stjecanja novih vještina tijekom života; ističe da je potrebno osigurati da nacionalni sustavi socijalne zaštite pružaju odgovarajuću zaštitu svim zaposlenicima, uključujući nove oblike rada i nove vrste ugovora kao i primjerenu zaštitu onima koji ne mogu raditi ili koji ne mogu pronaći posao; poziva države članice da razviju politike tržišta rada kojima se podupire međusektorska mobilnost i prekvalifikacija radnika, što će postati sve važnije s obzirom na to da se naša tržišta rada prilagođavaju digitalnoj transformaciji naših gospodarstava; u tom pogledu naglašava da je potrebno osigurati sudjelovanje sindikata i udruga poslodavaca kako bi se osigurala pravedna preobrazba;
31. poziva države članice europodručja da provedu potrebne reforme i povećaju socijalna ulaganja kako bi osigurale pristup, dostupnost, pristupačnost, kvalitetu i troškovnu učinkovitost svojih sustava zdravstvene zaštite; poziva na obnovu europskog cilja da se znatno poveća broj zdravih godina te da u tom smislu prevencija postane prioritet zdravstvenih politika EU-a, uz kurativne mjere; poziva na aktivnu provedbu promotivnih kampanja u području zdravstva;
32. poziva na europsku strategiju za kvalitetu i pristupačnost sustava dugotrajne skrbi provedbom pristupa koji se temelji na zajednici i ostvarenju prava na dugotrajnu skrb i potporu; poziva na znatna ulaganja u usluge dugotrajne skrbi kako bi se pripremilo za veće potrebe predviđene u svjetlu demografskih promjena; uviđa da sektor dugotrajne skrbi ne osigurava odgovarajuće radne uvjete i poziva na ponovnu procjenu pružanja skrbi i uvjeta rada u tom sektoru kako bi se osigurala kvaliteta dugotrajne skrbi;
33. upućuje na potrebu za dobro osmišljenim politikama za postizanje bolje ravnoteže između poslovnog i privatnog života, među ostalim osiguravanjem pristupačne skrbi o djeci, rane skrbi za djecu i dugotrajne skrbi, uravnotežavanjem rodnog aspekta njegovatelja između muškaraca i žena te promicanjem prilagodljivih radnih uvjeta i korištenja povoljnog i plaćenog roditeljskog, očinskog i roditeljskog dopusta te dopusta za skrbnike; smatra da je u tom pogledu donošenje uravnotežene direktive o ravnoteži između poslovnog i privatnog života za roditelje i skrbnike potreban korak prema uspostavi poboljšane ravnoteže između poslovnog i privatnog života; osim toga, poziva na donošenje europske inicijative o socijalnoj zaštiti i uslugama za neformalne njegovatelje;
34. ističe važnost poboljšanja strukturiranog dijaloga i sudjelovanja organizacija poslodavaca, sindikata i organizacija civilnog društva u doprinosu razvoju i provedbi socijalnih politika i reformi te politika i reformi u području zapošljavanja te njihove aktivne uključenosti u postupak europskog semestra;
35. smatra da, kako bi se održala i povećala globalna konkurentnost, regulatorni okviri za tržište rada država članica moraju biti jasni, jednostavni i fleksibilni te podržavati visoke standarde rada;
36. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji.
-